

Vergaderjaar 2009–2010

28 676

NAVO

Nr. 91

BRIEF VAN DE ALGEMENE REKENKAMER

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 8 oktober 2009

Bij brief van 29 augustus 2007 (kenmerk 7003872 R) berichtten wij u over ontwikkelingen in het financieel beheer van de NAVO en over onze activiteiten in dit verband. Onderstaande informatie geeft hierop een vervolg. Met gelijke post hebben wij deze informatie ook gezonden aan de minister van Buitenlandse Zaken en aan de minister van Defensie.

De controle van de NAVO-uitgaven (jaarlijks circa € 2 miljard) is in handen van de International Board of Auditors for NATO (IBAN), bestaande uit zes onafhankelijke leden uit evenzoveel lidstaten van de NAVO. IBAN brengt jaarlijks een verslag uit over zijn controlewerkzaamheden. Over dit verslag organiseert IBAN jaarlijks in mei een consulterende vergadering met vertegenwoordigers van de rekenkamers uit de NAVO-lidstaten.

In onze brief van augustus 2007 stonden wij onder meer stil bij de kwaliteit van het financieel beheer en de financiële verantwoordingen van de diverse onderdelen van de NAVO.

Het belang van een goed financieel beheer bij de NAVO is onlangs ook benadrukt door de minister van Defensie, te weten in zijn brief van 8 juni jl. aan de secretaris-generaal van de NAVO, waarin hij bezuinigingen op de uitgaven van het bondgenootschap bepleit (bijlage bij Tweede Kamerstuk 28 676, nr. 87).

Uit het jaarverslag 2008 van IBAN blijkt dat het financieel beheer nog steeds een belangrijk punt van zorg is. Weliswaar zijn verbeteringen zichtbaar bij enkele kleine eenheden van de NAVO, maar de grote militaire commandostructuur – de Allied Command Operations (ACO) – krijgt van IBAN al vele jaren een verklaring met beperking bij haar jaarcijfers wegens diverse, door de jaren heen wisselende, tekortkomingen in het financieel beheer.

Evenals in voorgaande jaren hebben de vertegenwoordigers van de rekenkamers hierover in de vergadering nadrukkelijk hun bezorgdheid uitgesproken.

Een tweede langslappende kwestie is de administratieve afhandeling van honderden infrastructurele projecten in de NAVO-lidstaten (NATO Security Investment Programme (NSIP)). Eind 2008 moesten nog 580 projecten uit de periode 1979–1994 worden afgehandeld, eind 2007 waren dit er 700. In dit tempo duurt het nog circa vijf jaar voordat deze projecten zijn afgesloten. Voor de na 1994 tot stand gekomen projecten is er een achterstand van 888 projecten. Deze is tussen juni 2007 en juni 2008 gelijk gebleven.

IBAN stelt – met instemming van de rekenkamers – doelmatigheids-onderzoeken in naar het financieel management van zowel ACO als NSIP om de oorzaken van de tekortkomingen te achterhalen. Eerder – in 2007 – heeft IBAN een onderzoek uitgevoerd naar de interne controle bij de NAVO. De belangrijkste aanbeveling die hieruit voort is gekomen betreft het instellen van onafhankelijke audit committees per NAVO-commando. De rekenkamers hebben het belang van deze aanbeveling van harte ondersteund, maar binnen de NAVO is de discussie hierover nog gaande.

Bij een goede controlestructuur hoort ook een transparante verslaglegging. In 2007 heeft de NAVO besloten dat de jaarverslagen van IBAN met ingang van 2005 openbaar zijn (de verslagen zijn te vinden op www.nato.int/issues/iban/). Dit mede dankzij de inbreng van de permanente vertegenwoordiger van Nederland bij de NAVO en onze inbreng in de jaarlijkse bijeenkomst met IBAN. De afgelopen jaren hebben wij hieraan een vervolg gegeven. Zo hebben wij in de vergadering van mei van dit jaar aangedrongen op openbaarmaking van andere stukken van IBAN, zoals de vijfjaarsstrategie, het jaarlijkse werkplan en de doelmatigheidsrapporten. Verscheidene rekenkamers ondersteunden dit verzoek, waarop wij in volgende jaren indien nodig terug zullen komen.

De komende tijd zullen wij de ontwikkelingen in het financieel beheer bij de NAVO blijven volgen en u daarover informeren wanneer daartoe aanleiding is.

Algemene Rekenkamer

drs. Saskia J. Stuiveling,
president

dr. Ellen M.A. van Schoten RA,
secretaris